

heller ikke, der er nogen særlig Grund dertil, thi Statsbanerne har under disse Forhold i Virkeligheden haft en enorm Indtægt. Med de nuværende Takster er der — bortset fra nogle enkelte Artikler, hvis Konjunktursvingninger vi allesammen er fuldstændig klare over, og hvis Prisstigning vi ikke alle indrømmer er berettiget i et saadant Omfang, som Tilfældet har været — ikke nogen som helst Tvivl om, at Statsbanerne under normale Forhold vil give et særdeles gunstigt Resultat. Taksterne var berettigede, saaledes som Prisniveauet var før Krigen. Men selvfølgelig kan Forholdene forandre sig efter Krigen; vi kan komme til at regne med betydelig højere gennemsnitlige Varepriser end nu, og vi maa vel ogsaa regne med højere Løn til Statsbanernes Funktionærer. Disse Udgifter skal man vel have Dækning for, og jeg har ikke nogen principiel Indvending imod, at de dækkes gennem en Takstforhøjelse, hvis det er fornødent, men der er ikke noget Menneske, som i dette Øjeblik har nogen Forestilling om, hvorvidt Forholdene vil udvikle sig saaledes, der er ikke noget Menneske, som har Sikkerhed for, om Varepriserne vil være højere eller lavere, naar der er gaaet en lille Tid efter Krigen, og derfor vil jeg meget anbefale, at man henlægger dette Spørgsmaal, indtil det Tidspunkt kommer, hvor man kan sige: Nu arbejder vi under nogenlunde normale Forhold, og nu er Tidspunktet inde til at undersøge, hvorvidt de Takster, der har været gældende for Statsbanerne i en Aarrække, virkelig trænger til Revision. Det er altsaa det, vi kan blive enige om.

Det, vi ikke kan blive enige om, er, om Statsbanerne nu ligesom en Række private Virksomheder skal række sin Haand ud efter en Profit, som den selvfølgelig kan tiltvinge sig i Kraft af sin Monopolstilling. Jeg finder det særdeles berettiget, at denne manglende Indtægt for Statsbanerne bliver en Krigsbyrde, der bæres af alle Skatteborgere, og det finder jeg saa meget mere, som jeg tror, at det vilde være særdeles ubelejligt at indføre en ny Ordning paa dette Omraade. Vi ved allesammen, hvilke Vanskeligheder der har været forbundet med at holde nogenlunde Enighed mellem Partierne om de prisregulerende Foranstaltninger. I samme Øjeblik som man forrykker det Prisgrundlag, vi nu regner med, forrykker man ogsaa disse Ordninger. Hvis f. Eks. Transporten af Landbrugsprodukter blev væsentlig kostbarere, end den nu er, vilde jeg tro, at dette kunde

blive ubelejligt netop i Forhold til de prisregulerende Bestræbelser. Jeg maa altsaa anbefale, at man ikke forrykker dette Grundlag. Naar det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) sluttelig mente at kunne henvise til Privatbanerne som det rette Sammenligningsgrundlag, vil jeg sige, at bortset fra de fynske kapitalistiske Foretagender, som jo giver et særdeles anseligt Udbytte, er Privatbanerne her i Landet ikke nogen særlig gunstig Forretning. Staten har næsten i dem alle anbragt en ganske betydelig Kapital, hvoraf den faar saare ringe Rente, og jeg har ikke hørt den Fordring fremsat her i Salen, at Privatbanerne skulde forrente den i dem anbragte Kapital paa samme Maade, som man forlanger det af Staten. Bortset fra Krigsperioden har Statsbanerne givet et Udbytte, som temmelig nøje svarer til det, de ærede Medlemmer ønsker at de skal give, men skulde Grundlaget derfor briste, naar Krigen er forbi, og man kan overse Forholdene, finder jeg, at saa er Tidspunktet inde til at overveje Spørgsmaalet om Takstforhøjelse.

Om de private Baner vil jeg tro, at det maa være mig tilladt at være meget kortfattet. Hver enkelt Bane har jo faaet sin Anbefaling af den ærede Repræsentant, som mest har Kendskab til dens Betydning, og derfor kan jeg kun takke. Der synes at være Enighed om, at det er urigtigt af mig, at jeg har foreslaaet Horsens—Bryrup—Silkeborg-Banen bygget som smalsporet; og det er ikke andet, end hvad jeg har tænkt mig; selvfølgelig kunde man godt foreslaa en saadan Sparsommelighedsforanstaltning, men den vilde neppe vinde Bifald. Efter den enstemmige Tilslutning, som Kravet om en normalsporet Bane synes at have faaet, ser jeg ikke nogen Mulighed for mig til at modsætte mig dette Krav. Derimod tror jeg nok, at jeg fremdeles maa modsætte mig det Krav, det ærede Medlem fra Silkeborg (Jacob Christensen) rejste om, at denne Bane skulde have $\frac{2}{5}$ Statstilskud. Jeg tror ikke, det vilde være heldigt at forandre Lovforslagets Bestemmelse om halvt Statstilskud.

Det ærede Medlem fra Viborg (Ferdinand Nielsen) ønskede Viborg—Faarup-Banen optaget paa Lovforslaget og henstillede, at yderligere Andragender blev indsendt til Udvalget fra Ministeriet. Det har jeg ogsaa tænkt mig skulde være Tilfældet, det har jeg f. Eks. tænkt mig skulde være Tilfældet med Skagens-Banen, som blev omtalt af det ærede Medlem fra Næstved (Andreasen) og det ærede Medlem fra